

Katarina Tadić, mlađa istraživačica

Urođnjavanje javnih politika u Srbiji

Razlog za (blagi) optimizam

Razvoj ideje urođnjavanja u kontekstu javnih politika u Srbiji

Zene u Srbiji se prepoznaju kao jedna od najranjivih društvenih grupa, koja je pod stalnim rizikom od diskriminacije i diskriminatornog postupanja.ⁱ Prema Indeksu rodne ravnopravnosti, i Srbija se nalazi ispod proseka EU u pogledu rodne ravnopravnosti. Najveći jazovi su u oblasti finansija i zaposlenja, ali i raspodela vremena i zdravlje su dodatne oblasti u kojima su žene u nepovoljnom položaju.ⁱⁱⁱ Istrajnost rodne neravnopravnosti i kontinuirana diskriminacija žena u mnogim oblastima dovele su do usvajanja Nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost u 2016. godini, čiji je cilj poboljšanje pozicije žena i dovođenje Srbije bliže standardima EU. Usvojena Strategija je u skladu sa međunarodnom i evropskom praksom i prepoznaje urođnjavanje javnih politika kao delotvorno sredstvo za borbu protiv diskriminacije kroz „(re)organizaciju, unapređenje, razvoj i evaluaciju procesa kreiranja politika od strane aktera koji su deo procesa kreiranja javnih politika, tako da je perspektiva rodne ravnopravnosti deo svih javnih politika, na svim nivoima i u svim fazama“^{iv}

Ključan element u urođnjavanju javnih politika, kao pristupu koji Strategija zagovara, jeste rodna analiza politika, mera iprograma. Rodna analiza bi osigurala uključivanje rodne perspektive u svaki predlog dokumenta javne politike. Dakle, akcenat Strategije je na procesima kreiranja javnih politika kao glavnoj meti promene. Rodna analiza podrazumeva reorganizaciju procesa kreiranja javnih politika, jer su sadašnje procedure i praksa veoma često rodno neosetljive. Ipak, bez jasnih zakonskih odredbi koje uvode obavezu za državne institucije da sprovode rodno senzitivnu analizu efekata javnih politika (eng. Gender Impact Assessment – GIA), mnoge odredbe sadržane u Strategiji, kao i mere predviđene Akcionim planom, ostaće bez efekta.

Trenutno, reforma sistema planiranja i upravljanja javnim politikama deo je procesa pristupanja Evropskoj uniji, kao i reforme javne uprave, čiji je cilj da se obezbedi održivost sadašnjeg reformskog procesa. Središnji deo reformi jeste usvajanje novog propisa o kreiranju javnih politika – Zakona o planskom sistemu – i seta podzakonskih akata koji će regulisati „upravljanje sistemom javnih politika i srednjoročno planiranje, vrstu i sadržinu planskih dokumenata koje u skladu sa svojom nadležnošću predlažu, usvajaju i sprovode svi učesnici u planskom sistemu, međusobnu usklađenost planskih dokumenata.“

Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost, osnovano 2014. godine nakon ukidanja Uprave za rodnu ravnopravnost, institucija je odgovorna za implementaciju i evaluaciju Strategije za rodnu ravnopravnost. Dodatno, to je središnje telo odgovorno za politiku rodne ravnopravnosti u zemlji. Na čelu se nalazi potpredsednica vlade (ujedno i ministarka za građevinarstvo, saobraćaj i infrastrukturu), što daje značajnu političku težinu pitanju rodne ravnopravnosti i ukazuje na visoku poziciju rodne ravnopravnosti na agendi vlade. Međutim, istovremeno, Koordinaciono telo odlikuju, u određenoj meri, slabi operativni kapaciteti,^{vi} i to je izazov za koji se očekuje da će biti predmet novog Zakona o rodnoj ravnopravnosti.^{vii}

Bez jasnih zakonskih odredbi koje uvode obavezu za državne institucije da sprovode rodno senzitivnu analizu efekata javnih politika, mnoge odredbe sadržane u Strategiji, kao i mere predviđene Akcionim planom, ostaće bez efekta.

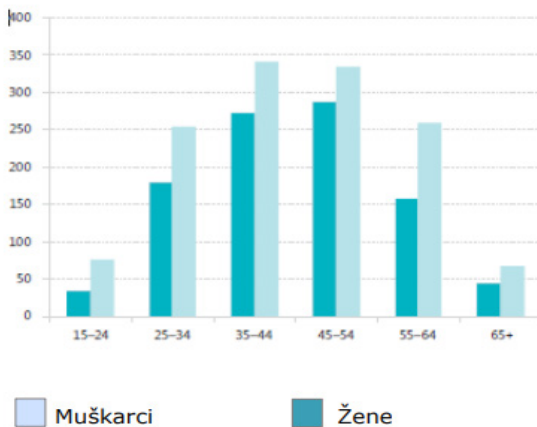
Trenutna situacija – (ne)namerne nejednakosti

Strategija za rodnu ravnopravnost nastoji da unapredi rodnu ravnopravnost u zemlji i položaj žena. Kao što je navedeno, iako formalno jednak, socio-ekonomski položaj žena je lošiji u odnosu na položaj muškaraca, uz konstantni jaz između proklamovanih principa i stvarnih politika.^{viii} Istraživanje sprovedeno 2014. godine, kao i evaluacija prethodne Strategije za rodnu ravnopravnost, ukazuju da postojeće mere i javne politike kreirane da unaprede rodnu ravnopravnost nisu donele željene rezultate. Čak suprotno, u 2014. godini žene i dalje spadaju u ranjive grupe, zajedno sa osobama sa invaliditetom, Romima, LGBT osobama, tražiocima azila, interno raseljenim osobama, i drugima.^{ix}

Stopa zaposlenosti žena je 42% u poređenju sa 58% zaposlenosti muškaraca. Samo 17% žena su vlasnice domaćinstava u ruralnim sredinama, što ih stavlja u zavisano i ranjivo položaj. Žene svih nivoa kvalifikacija su plaćene manje nego muškarci istog nivoa kvalifikacija.

Samo 5% žena su gradonačelnice ili predsednice opština, dok je 29% žena u lokalnim skupštinama.^x Dalje, trudnice se suočavaju sa visokim stepenom diskriminacije, posebno na tržištu rada, dok 76% žena preduzetnica navodi da ih ne shvataju „ozbiljno“ u svom poslu.^{xi}

Zaposlena lica, prema starosti i polu^{xii}

Istovremeno, pitanje rodne ravnopravnosti se ponavlja u godišnjim izveštajima Evropske komisije, što ovoj temi daje dodatan značaj, stavljajući je u kontekst pristupanja Srbije EU. Žene se spominju kao jedna od najviše diskriminiranih grupa, dok su učešće žena na tržištu rada i rodni jaz u platama naglašeni kao pitanja koja zavređuju dalju pažnju.^{xiii} Dodatno, dokument Evropske komisije "Strategic Engagement for Gender Equality 2016-2019" naglašava potrebu za pažljivim praćenjem poštovanja principa i standarda u oblasti ljudskih prava, uključujući jednakost između muškaraca i žena, u zemljama kandidatima.^{xiv}

Posebno je značajno priznanje da javne politike nisu rodno neutralne, već suprotno, one veoma često dovode do negativnih posledica za one koji su već diskriminirani.

Međutim, iako se u pojedinim aspektima situacijapoppravila, pogotovo u pogledu političkog predstavljanja žena na nacionalnom nivou (zahvaljujući uvođenju sistema kvota), Strategija je važan korak napred jer prepoznaje rodnu jednakost kao horizontalno pitanje koje se ne može rešiti nezavisno od drugih pitanja. Posebno je značajno priznanje da javne politike nisu rodno neutralne, već suprotno, one veoma često dovode do negativnih posledica za one koji su već diskriminirani. Primer je Zakon o državnim službenicima koji onemogućava ženama koje se vrate sa porodijskog odsustva da učestvuju u postupku ocenjivanja (državni službenik ne može biti ocenjen ukoliko je on ili ona radio/la manje od šest meseci u datoj godini), što može posledično da uspori njihovo napredovanje u službi.^{xv}

Reforma sistema kreiranja javnih politika i rodno osetljiva analiza efekata javnih politika

Unapređenje sistema javnih politika je jedan od uslova u procesu integracije Srbije u EU. ^{xvi} Iskustvo iz prethodnih rundi proširenja je pokazalo da veća pažnja mora da se usmeri na administrativne i institucionalne kapacitete zemalja kandidata da sprovedu reforme i obezbede sprovođenje zakona. Stoga, Srbija u narednom periodu treba da „pojednostavi uloge i odgovornosti vodećih institucija odgovornih za kreiranje javnih politika i koordinaciju i da razvije konsolidovan sistem planiranja i praćenja“. ^{xvii}

Dalje, Strategija reforme javne uprave određuje da sistem strateškog planiranja i koordinacije javnih politika mora da bude unapređen. Strategija nalaže unapređenje institucionalnih kapaciteta i procedura svih učesnika u procesu kako bi se osigurala uspešna implementacija postavljenih ciljeva. Republički sekretarijat za javne politike je osnovan 2014. godine kao institucija centra vlade sa razvojnom i koordinišućom ulogom u procesu planiranja javnih politika. Akcionim planom Strategije za rodnu ravnopravnost Sekretarijatu je data i značajna uloga u implementaciji mera urođnjavanja javnih politika – rodna analiza programa i dokumenata javnih politika.

Uloga Sekretarijata je predviđena za izgradnju kapaciteta državnih službenika koji rade na planiranju dokumenata javnih politika, kao i za razvijanje metodologije za izradu strateških i planskih dokumenata^{xviii}, što predstavlja i dva ključna elementa urođnjavanja javnih politika. U skladu sa tim, na sugestiju Sekretarijata, prethodne verzije Nacrta zakona o planskom sistemu su sadržale rodno senzitivnu analizu efekata kao deo analize i procene efekata javnih politika i propisa. Preciznije, Nacrt zakona se bavi veoma detaljno ex ante analizom efekata opcija javnih politika, propisujući obavezu za državne institucije da sprovode i objavljuju rezultate ove analize. Cilj bi bio da se obezbedi, suprotno dosadašnjoj praksi, analitička procena očekivanih pozitivnih i negativnih uticaja predloženog dokumenta javne politike. Međutim, rodno senzitivna analiza efekata je kasnije isključena iz Nacrta usled intervencije Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, institucije odgovorne za usklađivanje zakonodavstva.^{xix} Kao rezultat, Uredba o metodologiji upravljanja javnim politikama, analizi efekata javnih politika i propisa i sadržaju pojedinačnih dokumenata javnih politika ^{xx}, takođe u fazi nacrta, koja detaljnije reguliše analizu efekata, sada sadrži rodno senzitivnu analizu efekata, nakon što je ona isključena iz Nacrta zakona.

Stoga, uprkos naporima da se urođnjavanje javnih politika promovirše kao deo procesa planiranja javnih politika u Srbiji, i suprotno prethodnoj verziji Nacrta zakona, sadašnji Nacrt ne sadrži nijednu odredbu koja se bavi rodno senzitivnom analizom efekata javnih politika. Trenutno, ovo pitanje je regulisano samo na nivou podzakonskog akta koji prati zakon. Imajući u vidu da je Nacrt zakona i dalje u procesu pripreme i predmet diskusije malog kruga stručnjaka, kao i da obavezujuća javna rasprava još uvek nije počela, od krucijalne je važnosti da se utiče na sadržaj nacrta i da se rodno senzitivna analiza efekata vrati u tekst samog zakona.

U suprotnom, propust da se uključe odredbe koje se odnose na urođnjavanje javnih politika može voditi ka daljoj praksi kreiranja rodno neosetljivih javnih politika u Srbiji i posledično do dalje diskriminacije i nejednakosti u društvu.

Sudbina rodno osetljive analize efekata u predstojećoj regulativi

Trenutni Nacrt uredbe predviđa rodno senzitivnu analizu efekata kao deo analize efekata na društvo. Rodno senzitivna analiza efekata, kao sastavni deo ex ante analize efekata, tu je da osigura da se mogući različiti efekti koje jedna opcija javne politike može da ima na muškarce i žene prepoznaju pre nego što se predlog opcije javne politike usvoji. Kako bi se osigurala implementacija ex ante analize, uključujući rodnu, RSJP je ovlašćen da pruži mišljenje o sprovedenoj rodno senzitivnoj analizi efekata (pozitivno, uslovno pozitivno i negativno) a predlagač je dužan da postupi u skladu sa preporukama iz mišljenja. xxii

Iako Strategija o rodnoj ravnopravnosti ne sadrži termin „rodno senzitivna analiza efekata“, rodna analiza programa, javnih politika i mera kroz ex ante analizu predložene opcije javne politike suštinski predstavlja upravo rodno senzitivnu analizu efekata i Uprkos naporima da se promovise urođnjavanje javnih politika u Srbiji, postojeći Nacrt zakona ne sadrži nijednu odredbu o rodnoj analizi stoga je u skladu sa strateškim pravcem Vlade.

U trenutnom Nacrtu, rodno senzitivna analiza efekata se sastoji iz dva odvojena pitanja: 1) Na koje društvene grupe utiču mere sadržane u analiziranoj opciji? i 2) Da li predložena opcija javne politike utiče različito na muškarce i žene? Obezbeđujući odgovor na ova dva pitanja tokom planiranja javne politike najpre bi se ukazalo na moguću (re)distribuciju resursa, odnosno primenu mera, ka jednoj ili više ciljnih grupa, a potom i na moguće razlike u položaju muškaraca i žena u datoj oblasti. Stoga, rodno senzitivna analiza efekata, kao sredstvo kreiranja javnih politika, funkcionisala bi kao analitički instrument koji bi obezbedio da se potrebe žena i muškaraca podjednako uzmu u obzir prilikom kreiranja predloga javnih politika. To bi stvorilo sistematičan i sveobuhvatan zakonski okvir za urođnjavanje javnih politika, pokrivajući kompletan proces formulacije javnih politika i uključujući sve državne institucije.

Ipak, kao što je već napomenuto, iako prvobitno deo teksta Nacrta zakona, rodno senzitivna analiza efekata je sada deo Uredbe. Sadašnji Nacrt zakona veoma uopšteno kaže da „Vlada bliže uređuje obim, proces i kontrolu sprovođenja analize efekata prilikom izrade dokumenata javnih politika“, propuštajući da definiše koje vrste efekata treba da budu predmet analize. Stoga, ukoliko je sadržaj analize efekata dokumenata javne politike regulisan samo uredbom, postoji mogućnost da će fokus biti pre svega na analizi ekonomskih efekata predložene opcije, što je u skladu sa važećom praksom. xxiii Dakle, važno je osigurati da novi Zakon o planskom sistemu sadrži odredbu koja će izričito odrediti sadržaj analize efekata, uključujući rodno senzitivnu analizu efekata.

Uključivanje alata za urođnjavanje javnih politika u proces planiranja ima dvostruko dejstvo. Najpre, obezbeđuje da i žene i muškarci podjednako imaju dobit od ishoda svake

javne politike i time doprinosi stvaranju pravednijeg društva. Istovremeno, sprovodeći proklamovane vrednosti i principe, ukazuje na spremnost javne uprave u Srbiji da suštinski ispuni kriterijume za članstvo u Uniji, a ne samo da ih simbolički usvaja.

Preporuke

Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost

Kratkoročno: Koordinaciono telo treba da bude aktivno uključeno u reformu sistema planiranja i upravljanja javnim politikama kako bi se obezbedilo da rodno senzitivna analiza efekata ostane integralni deo zakonodavstva.

Politički uticaj predsednice Koordinacionog tela će dati neophodnu simboličku težinu ovom pitanju, dok će aktivno uključivanje obezbediti da rodno senzitivna analiza efekata ne bude izostavljena i ostane deo zakonskog rešenja. Prema našim saznanjima, odluka da rodno senzitivna analiza efekata ne bude deo teksta Nacrta zakona nije izazvala nikakvu reakciju Koordinacionog tela. Predstavnici Koordinacionog tela treba budu prisutni na konsultativnim sastancima sa relevantnim zainteresovanim stranama i da zagovaraju značaj rodno senzitivne analize efekata. To bi omogućilo da Koordinaciono telo od rane faze učestvuje u razvijanju instrumenata za urođnjavanje javnih politika.

Srednjoročno: Koordinaciono telo treba da inicira proces izgradnje kapaciteta i da koordiniše i raspodeljuje ekspertizu u oblasti roda između svih ministarstava, kako bi se obezbedila dosledna primena rodno senzitivne analize efekata.

Nedostatak svesti i ograničeni kapaciteti donosilaca odluka u pogledu rodnih pitanja prepoznati su u Strategiji. Akcioni plan predviđa izgradnju kapaciteta paralelno sa uključivanjem instrumenata urođnjavanja u proces planiranja javnih politika. Dakle, urođnjavanje javnih politika treba da prevaziđe puku retoriku i da uključi mere koje će omogućiti korišćenje ovog instrumenta u samoj praksi planiranja javnih politika. Koordinaciono telo treba da radi ne samo na izgradnji kapaciteta donosilaca odluka, već i na osnaživanju kapaciteta Republičkog sekretarijata za javne politike, kako bi se obezbedilo da RSJP ima ljudske resurse sposobne da koordiniše i prate primenu Zakona o planskom sistemu, kada jednom bude usvojen i stupi na snagu.

Dugoročno: Koordinaciono telo treba da nastavi da aktivno promovise rodnu ravnopravnost kroz podršku pojedinačnim inicijativama i drugim merama za unapređenje rodne ravnopravnosti.

Pojedinačne mere i urođnjavanje javnih politika nisu dva međusobno konkurentna pristupa, već su pre svega dopunjujuća. Stoga, Koordinaciono telo treba da ohrabri postojanje pojedinačnih mera koje su usmerene ka određenim grupama, odnosno oblastima javnih politika. Podrška mehanizmima za rodnu ravnopravnost, poput predviđenih koordinatora za rodnu ravnopravnost u državnim organima ili podrška organizacijama civilnog društva koje se bave pitanjem roda, mora da se nastavi i ne može da bude napuštena u ime urođnjavanja javnih politika, budući da bi to imalo štetan uticaj na rodnu ravnopravnost.

Republički sekretarijat za javne politike

Kao koordinator celokupnog procesa planiranja i upravljanja javnim politikama, RSJP mora da igra ulogu „čuvara“ i da osigura da je pitanje rodne ravnopravnosti deo svakog predloga dokumenta javne politike. Od Republičkog sekretarijata za javne politike se očekuje da igra ulogu kontrolora u procesu primene rodno senzitivne analize efekata kroz funkciju osiguranja kvaliteta, koja mora biti dosledna i nezavisna. Standardi za uspešnu primenu rodno senzitivne analize efekata moraju da budu razvijeni zajedno sa metodologijom koja će pomoći donosiocima odluka kao priručnik u procesu primene analize efekata. Metodologija mora biti u skladu sa najboljom međunarodnom praksom i distribuirana svim ministarstvima, kao i lako dostupna na sajtu RSJP. Sekretarijat takođe treba da bude uključen u obuke za donosiocima odluka, osnažujući njihove kapacitete da primene metodologiju i osiguravajući time održivost reformi. Dalje, kako bi se obezbedila efikasnost i kvalitet rodne analize efekata, RSJP mora da ustanovi kontakt osobu odgovornu za komunikaciju sa donosiocima odluka, kako bi im se obezbedila stručna pomoć u svakodnevnom poslu. Konačno, mišljenje Sekretarijata mora da bude objektivno i da ne dozvoljava neopravdane izuzetke za bilo koju instituciju.

i Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Drugi nacionalni izveštaj o socijalnom uključivanju i smanjenju siromaštva u Republici Srbiji za period 2011-2014. Beograd, 2014. Pristupljeno 20. avgusta 2016. <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/wp-content/uploads/2014/11/Second-National-Report-on-SocialInclusion-and-Poverty-Reduction-final.pdf>

ii Indeks rodne ravnopravnosti predstavlja merni instrument Evropske unije koji meri rodnu ravnopravnost na skali od 1 (potpuna neravnopravnost) do 100 (potpuna ravnopravnost) kroz šest domena: znanje, rad, novac, zdravlje, vreme i moć, kao i dva poddomena: nasilje i unakrsne nejednakosti. Više na: <http://eige.europa.eu/genderstatistics/gender-equality-index>.

iii Domen rada je u vezi sa pozicijom na tržištu rada, i u skladu sa fokusom politike EU pažnja se posvećuje plaćenom radu. Domen novca se odnosi na jaz između žena i muškaraca u pristupu finansijskim resursima i ekonomskoj situaciji, dok je domen vremena vezan za dihotomiju plaćenog rada i brige o domaćinstvu. Domen zdravlja odnosi se na odnose sa sve aspekte fizičkog i psihološkog zdravlja žena i muškaraca.

iv Definicija Saveta Evrope je postala široko prihvaćena. Videti: Council of Europe, Gender Mainstreaming conceptual framework, methodology and presentation of good practices - Final Report of Activities of the Group of Specialists on Mainstreaming. Strasbourg, 1998. str. 17. Pristupljeno 15. aprila 2016. <http://www.unhcr.org/3c160b06a.pdf>

v Uprava za rodnu ravnopravnost je osnovana 2008. godine u okviru Ministarstva za rad i socijalnu politiku Republike Srbije. Uloga Uprave je bila da prati stanje u oblasti rodne ravnopravnosti i da predlaže mere, zakonske i institucionalne promene neophodne za unapređenje rodne ravnopravnosti. U 2014. Uprava je ukinuta i 2015. godine osnovano je Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost.

vi U izveštaju Evropske komisije za Srbiju iz 2015. godine eksplicitno je navedeno da „održivi institucionalni mehanizmi za promociju rodne ravnopravnosti sa odgovarajućim resursima moraju biti obezbeđeni“ Dostupno na: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2015/20151110_report_serbia.pdf

vii Nacrt zakona predviđa osnivanje Kancelarije za rodnu ravnopravnost čija uloga će biti da Koordinacionom telu pruži tehničku i administrativnu podršku. Nacrt je bio povučen iz procedure usvajanja u Narodnoj skupštini usled prigovora koji su došli od strane organizacija civilnog društva i očekuje se da bude usvojen do kraja godine.

viii Vlada Republike Srbije. Nacionalna strategija za rodnu ravnopravnost. Beograd, 2016. str. 14.

ix Republički zavod za statistiku. Žene i muškarci u Republici Srbiji. Beograd, 2014. Pristupljeno 15. juna 2016. http://webzrs.stat.gov.rs/WebSite/repository/documents/00/01/61/14/ZiM_engleski_web.pdf

x Ibid.

xi Lazić, Milana. Great Expectations – Grounding EU Gender Equality Principles into Serbian policy. Beograd, 2015. Pristupljeno 5. marta 2016. <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/wp-content/uploads/2016/03/8-Great-Expectations-Grounding-EUGender-Equality.pdf>

xii Žene i muškarci u Republici Srbiji. str. 61.

xiii Evropska komisija. Republika Srbija Izveštaj o napretku 2015. Brisel, Novembar 2015. str. 46-47. Pristupljeno 22. aprila 2016. http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2015/20151110_report_serbia.pdf

xiv Evropska komisija. Strategic Engagement for Gender Equality 2016-2019, Brisel, Decembar 2015. str. 16. Pristupljeno 13. aprila 2016. https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/strategic_engagement_for_gender_equality_en.pdf

xv Zakon o državnim službenicima, član 83: „Ne ocenjuje se državni službenik koji rukovodi državnim organom, državni službenik koji je u kalendarskoj godini radio manje od šest meseci bez obzira na razlog, ni državni službenik koji je zasnovao radni odnos na određeno vreme.“

xvi Za više informacija, videti: Evropska komisija. Republika Srbija Izveštaj o napretku 2015, Politički kriterijumi – Reforma javne uprave. Dostupno na: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2015/20151110_report_serbia.pdf

xvii Izveštaj o napretku 2015. str. 8.

xviii Akcioni plan Nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost, str. 124.

xix Zasnovano na prepisci elektronskom poštom sa predstavnicom Republičkog sekretarijata za javne politike. 27. maj 2016.

xx Dostupno na www.rsjp.gov.rs

xxi Nacrt uredbe predviđa pet vrsta analize efekata: analiza finansijskih efekata; analiza ekonomskih efekata; analiza društvenih efekata, sa posebnim naglaskom na siromašne; analiza efekata na životnu sredinu; i analiza upravljačkih efekata.

xxii Nacrt uredbe o metodologiji upravljanja javnim politikama, analizi efekata javnih politika i propisa i sadržaju pojedinačnih dokumenata javnih politika, član 47.

xxiii Lazarević, Milena i Marko Obradović. Map of Policy Cycle at Central Government Level in Serbia. GIZ, Beograd, 2011.

*Stavovi izneti u ovom sižeju politike su isključiva odgovornost njegovih autora/ki.

O Centru za evropske politike

www.cep.org.rs

 EuropeanPolicyCentre

 @CEPBelgrade

 European Policy Centre

 EuropeanPolicyCentre

Centar za evropske politike - CEP - je nezavisna, nevladina, neprofitna think-tank organizacija koju je osnovala grupa stručnjaka u oblasti evropskog prava, ekonomije i javne uprave, sa zajedničkim ciljem da doprinese unapređenju okruženja za kreiranje javnih politika u Srbiji, tako što će ga učiniti transparentnijim i inkluzivnijim, zasnovanim na činjenicama i suštinski orijentisanim ka EU.

Temeljno razumevanje javnih politika Evropske unije i procesa pristupanja, kao i načina rada javne uprave u Srbiji, uz jak društveni kapital čine CEP organizacijom sposobnom ne samo da sprovodi istraživanja visokog kvaliteta, već i da dospe do donosilaca odluka i ostvari osetan uticaj.

Više o aktivnostima CEP-a možete saznati na internet adresi: www.cep.org.rs

Ovaj sažetak javne politike je pripremljen u okviru programa TRAIN 2016 (eng. Think Tanks Providing Research and Advice through Interaction and Networking), koji je podržalo Federalno ministarstvo za spoljne poslove Nemačke (Pakt za stabilnost Jugoistočne Evrope), a sprovodi ga Nemački savet za spoljne poslove (DGAP).